

23/7
3.6.87

DD

2005
GENERAL STUDIES

Paper 2

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 300

INSTRUCTIONS

Each question is printed both in English and in Kannada.

Answers must be written in the medium specified (English or Kannada) in the Admission Ticket issued to you, which must be stated clearly on the cover of the answer book in the space provided for this purpose. No credit will be given for the answers written in a medium other than that specified in the Admission Ticket.

Candidates should attempt questions from all Parts.

The number of marks carried by each question is indicated with the question.

The length of the answers should not, as far as possible, exceed the specification given for the question.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ : ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸೂಚನೆಗಳ ಕನ್ನಡ ರೂಪಾಂತರವನ್ನು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಕೊನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ.

PART A

1. Answer any **one** of the following questions. Restrict your answers to 200 – 250 words each : 20×1=20
- (a) Outline the different modes of acquiring Indian Citizenship.
- (b) Trace the major stages in the Growth and development of Farmers' movements in Karnataka, following the Navalgund and Nargund outbursts.
2. Answer any **three** of the following questions. Restrict your answers to 100 – 125 words each : 10×3=30
- (a) "The anti-incumbency factor in the electoral behaviour is indicative of a deepening of Indian democracy" — Comment.
- (b) Should the 'creamy layer' from among backward classes be denied the benefits of reservation ? Give reasons for your answer.
- (c) Explain the process of the election of the President of India.
- (d) Trace the process that was employed by the Government of Karnataka to resolve the communal stand-off at Hubli Idgah Maidan in the later half of the 1990s.
- (e) Outline the major provisions of the Bachawat Award with regard to the sharing of the Krisna waters.
3. Answer any **four** questions. Restrict your answers to 50 – 55 words each : 5×4=20
- (a) To what extent has the Karnataka Panchayat Raj Act, 1985 influenced the 73rd Constitution Amendment Act ?
- (b) Highlight the observations of the Supreme Court in the Bommai case, 1989.
- (c) Why did Karnataka make a plea to include Hyderabad Karnataka under the provisions of Art 371 of the Indian Constitution ?

ಭಾಗ A

1. ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರ 200-250 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತಿರಬೇಕು : 20×1=20
- (a) ಭಾರತೀಯ ಪೌರತ್ವವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ವಿವಿಧ ವಿಧಾನಗಳು ಯಾವುವು ? ನಿರೂಪಿಸಿ.
- (b) ನವಲಗುಂದ ಮತ್ತು ನರಗುಂದದಲ್ಲಿ ಭುಗಿಲೆದ್ದ ಪ್ರಕರಣಗಳ ನಂತರ, ಕರ್ನಾಟಕದ ರೈತ ಚಳುವಳಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಪ್ರಮುಖ ಹಂತಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.
2. ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರ 100-125 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತಿರಬೇಕು : 10×3=30
- (a) “ಮತದಾರ ವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಅಧಿಕಾರಸ್ವ ವಿರೋಧಿ ಮನೋಭಾವ (Anti-incumbency) ಅಂಶವು ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವು ಆಳವಾಗಿ ಬೇರೂರುತ್ತಿರುವುದರ ಸೂಚನೆಯಾಗಿದೆ” — ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?
- (b) ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ, ಮೇಲುಹಂತ ತಲುಪಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಮೀಸಲಾತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಬೇಕೆ ? ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿ.
- (c) ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- (d) 1990 ರ ಉತ್ತರಾರ್ಧ ಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಈದ್ಲಾ ಮೈದಾನ ವಿವಾದದ ಕೋಮುವಾದಿ ಸಂಘರ್ಷವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡ ಕ್ರಮವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ.
- (e) ಕೃಷ್ಣಾ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಬಚಾವತ್ ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿರುವ ಮುಖ್ಯ ಸೂತ್ರಗಳು ಯಾವುವು ? ವಿವರಿಸಿ.
3. ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರ 50 ರಿಂದ 55 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತಿರಬೇಕು : 5×4=20
- (a) 1985 ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಕಾಯ್ದೆಯು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಂವಿಧಾನದ 73ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದೆ ?
- (b) 1989ರ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ, ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ನೀಡಿದ ತೀರ್ಪಿನ ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರಗಳೇನು ?
- (c) ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನದ 371ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದದ ಉಪಬಂಧಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕವು ಯಾಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿತು ?

[Turn over

- (d) What are the composition and powers of the National Human Rights Commission ?
- (e) Which minority rights are guaranteed as Fundamental Rights under the Indian constitution ?
- (f) Highlight the provisions of the anti-defection law in India.

4. Write short notes on the following. Restrict your answers to 20 - 25 words each.

10×2=20

- (a) Zero Hour
- (b) The appellate jurisdiction of the Supreme Court
- (c) NSCN
- (d) ULFA
- (e) National Security Council
- (f) All India Muslim Personal Law Board
- (g) The Central Sahitya Academy
- (h) The Gokak Report
- (i) Stri Shakti
- (j) Mahajan Commission

- (d) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗದ ಸಂರಚನೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಅಧಿಕಾರಗಳೇನು ?
- (e) ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳೆಂಬ ಖಾತರಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ ?
- (f) ಭಾರತದ ಪಕ್ಷಾಂತರ ನಿರೋಧ ಕಾನೂನಿನ ಮುಖ್ಯ ಉಪಬಂಧಗಳು ಯಾವುವು ?

4. ಕೆಳಗಿನವುಗಳಿಗೆ ಕಿರು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರ 20-25 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತಿರಬೇಕು : 10×2=20

- (a) ಶೂನ್ಯ ವೇಳೆ
- (b) ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಪೀಲು ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ
- (c) NSCN
- (d) ULFA
- (e) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭದ್ರತಾ ಮಂಡಳಿ
- (f) ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮುಸ್ಲಿಂ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಕಾನೂನು ಮಂಡಳಿ
- (g) ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡಮಿ
- (h) ಗೋಕಾಕ್ ವರದಿ
- (i) ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ
- (j) ಮಹಾಜನ್ ಆಯೋಗ

[Turn over

PART B

1. Answer **one** of the following two questions. Restrict your answer to 200 words : 20×1=20
- (a) Critically discuss the following statement : "In a modern, efficient economy, the state can have only a minimal role; all the economic decisions in such an economy should be left to the market forces."
- (b) Do famines necessarily occur because of decline in food availability ? Discuss the possible reasons underlying famines.
2. Answer **three** of the following five questions. Restrict your answers to 100 words each : 10×3=30
- (a) Discuss the extent and nature of youth unemployment in Karnataka.
- (b) The economic reforms process, started in our country in 1991, has had a major impact on all the sectors of the economy. How has it affected the agricultural sector in Karnataka ?
- (c) India today has a foreign exchange reserve of close to 130 billion dollars. What are the different components of this reserve ? Do you think the country is in a comfortable position with respect to foreign reserves ? Give reasons.
- (d) Do you think rapid economic growth by itself can sharply reduce poverty in our country ? Discuss with reasons.
- (e) What is 'Revenue deficit' ? What has been the experience of Karnataka state in terms of controlling revenue deficit after the economic reforms were implemented in 1991 ?
3. Answer any **four** of the following six questions. Restrict your answers to 50 words each : 5×4=20
- (a) What is the relationship generally observed between the growth rate of population and the Human Development Index ? Explain the reasons for the observed relationship.
- (b) Discuss the factors responsible for Bangalore emerging as the 'Silicon Valley' of India.

ಭಾಗ B

1. ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 200 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ : $20 \times 1 = 20$
- (a) ಕೆಳಕಂಡ ಹೇಳಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ.
 “ಆಧುನಿಕ, ದಕ್ಷ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವು ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಪಾತ್ರ ಬಹಳ ಅಲ್ಪವಾಗಿರಬಹುದು, ಇಂತಹ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಶಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು”.
- (b) ಆಹಾರ ಲಭ್ಯತೆಯು ಇಳಿಮುಖವಾದ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಕ್ಷಾಮಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆಯೇ ? ಕ್ಷಾಮವು ತಲೆದೋರುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಕಾರಣಗಳಿರಬಹುದು ? ಚರ್ಚಿಸಿ.
2. ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ತಲಾ 100 ಪದಗಳನ್ನು ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ 10 ಅಂಕಗಳು : $10 \times 3 = 30$
- (a) ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಯುವಜನರ ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಪ್ರಮಾಣ ಹಾಗೂ ಸ್ವರೂಪ ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.
- (b) ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ 1991 ರಲ್ಲಿ ಆರಂಭಗೊಂಡ ಆರ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಎಲ್ಲ ಆರ್ಥಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಮೇಲೂ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟುಮಾಡಿತು. ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲೆ ಇದು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟುಮಾಡಿತು ? ವಿವರಿಸಿ.
- (c) ಭಾರತವು ಇಂದು ಸುಮಾರು 130 ಬಿಲಿಯನ್ ಡಾಲರ್‌ಗಳಷ್ಟು ವಿದೇಶೀ ವಿನಿಮಯ ಮೀಸಲುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದರ ವಿವಿಧ ಘಟಕಾಂಶಗಳು ಯಾವುವು ? ವಿದೇಶಿ ಮೀಸಲುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ದೇಶವು ಅನುಕೂಲಕರ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆಯೇ ? ಕಾರಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- (d) ತ್ವರಿತ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯೊಂದರಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಬಡತನ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆಯೇ ? ಕಾರಣಗಳೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ.
- (e) ‘ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೊರತೆ’ ಎಂದರೇನು ? 1991 ರಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಬಂದ ನಂತರ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೊರತೆಯ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಅನುಭವವೇನು ?
3. ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಉತ್ತರಗಳು ತಲಾ 60 ಪದಗಳ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು : $5 \times 4 = 20$
- (a) ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ದರ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೂಚಿಗಳ ನಡುವೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಗಮನಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ? ಈ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಯಾಕೆ ಗಮನಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- (b) ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವು “ಭಾರತದ ಸಿಲಿಕಾನ್ ಕಣಿವೆ” ಯಾಗಿ ಉಗಮಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.

[Turn over

- (c) What is the overall trend observed in public investment in agriculture in India in the 1990s ? What are the reasons underlying the observed trend ?
- (d) What is 'Juvenile Sex Ratio' ? Why is this ratio very low in an 'advanced' state like Haryana ?
- (e) Is the percentage of old people in the population of Karnataka increasing or decreasing over the last two decades ? What are the reasons behind the observed trend ?
- (f) Which are the regions in Karnataka that are poorly developed in relation to the rest of the state ? What do you think are the factors responsible for their lower levels of economic development ?

4. Answer **all** the ten questions. Restrict your answers to 20 words each. 2×10=20

- (a) What is an 'Indirect tax' ? Give two examples.
- (b) What is meant by 'Work Participation Rate (WPR)' ? Why is the Work Participation Rate for women lower than that for men in Karnataka ?
- (c) Write a short note on BESCO.
- (d) What are 'Disinvestments of Public Sector Undertakings' ? Give some examples of disinvestments carried out in the last decade.
- (e) What is 'Tax/GDP ratio' ? Has this ratio been increasing or decreasing in Karnataka after the economic reforms ?
- (f) Write a short note on Bharat Heavy Electricals Limited.
- (g) What was the percentage of the population living below the poverty line in Karnataka in the year 1999 - 2000 ?
- (h) What is meant by 'Depreciation of the Rupee' with respect to say, the U.S. Dollar ?
- (i) What is meant by 'Balance of Payments' ? Comment on India's Balance of Payments position today.
- (j) What is meant by 'Capital account convertibility' ?

- (c) 1990-2000 ದಶಕದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹೂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಯಾವುದು ? ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗೆ ಕಾರಣಗಳೇನು ?
- (d) 'ಲೈಂಗಿಕ ಬಾಲಾಪರಾಧ ಅನುಪಾತ' ಎಂದರೇನು ? ಹರಿಯಾಣಾದಂಥ "ಮುಂದುವರೆದ" ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಅನುಪಾತ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಕಾರಣವೇನು ?
- (e) ಕಳೆದ ಎರಡು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧರ ಶೇಕಡಾವಾರು ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆಯೆ ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೆ ? ಸಂಗತಿಗೆ ನೀವು ಗಮನಿಸಿದಂಥ ಕಾರಣಗಳೇನು ?
- (f) ಕರ್ನಾಟಕದ ಉಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, ಕಡಿಮೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದವು ಎನ್ನಬಹುದಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಯಾವುವು ? ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಸಂಗತಿಗಳು ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ?

4. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಎಲ್ಲ 10 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೂ ತಲಾ 20 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. 2×10=20

- (a) 'ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆ' ಎಂದರೇನು ? ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ.
- (b) 'ಕಾರ್ಯ ಭಾಗಿತ್ವ ಪ್ರಮಾಣ (WPR)' ಎಂದರೇನು ? ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪುರುಷರಿಗಿಂತ ಮಹಿಳೆಯರ ಕಾರ್ಯ ಭಾಗಿತ್ವ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರಲು ಕಾರಣವೇನು ?
- (c) BESCOM ಕುರಿತು ಕಿರುಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
- (d) 'ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಉದ್ದಿಮೆಗಳ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು' ಎಂದರೇನು ? ಕಳೆದ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೂಡಿಕೆ ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾದ ಕೆಲವು ಉದ್ಯಮಗಳ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ.
- (e) 'ತೆರಿಗೆ/ಜಿ.ಡಿ.ಪಿ. ಅನುಪಾತ' ಎಂದರೇನು ? ಅರ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ನಂತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಈ ಅನುಪಾತ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆಯೆ ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೆ ?
- (f) ಭಾರತ ಹೆವಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಕುರಿತು ಒಂದು ಕಿರುಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
- (g) 1999-2000 ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬಡತನದ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಶೇಕಡಾವಾರು ಎಷ್ಟು ? ತಿಳಿಸಿ.
- (h) ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಡಾಲರ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, 'ರೂಪಾಯಿಯ ಅಪಮೌಲ್ಯ' ಎಂದರೇನು ?
- (i) 'ಸಂದಾಯಗಳ ಬಾಕಿ' ಎಂದರೇನು ? ಭಾರತದ ಇಂದಿನ ಸಂದಾಯಗಳ ಬಾಕಿ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರೆಯಿರಿ.
- (j) 'ಬಂಡವಾಳ ಖಾತೆಯ ಪರಿವರ್ತನೀಯತೆ' ಎಂದರೇನು ?

[Turn over

PART C

1. Answer any **one** question. Restrict your answer to 200 – 250 words. 20×1=20
 - (a) Critically examine the concentration and dispersal of industries in Karnataka.
 - (b) Critically examine the implications of the IT industry for the infrastructure of Bangalore.

2. Answer any **one** question. Restrict your answer to 100 – 150 words. 10×1=10
 - (a) Describe the geomorphic features of the Thar Desert.
 - (b) Discuss the balance between development and environment in the implementation of projects related to the forest resources of Karnataka.

3. Answer any **two** questions. Restrict your answers to 50 words each. 5×2=10
 - (a) Bring out the implications of the replacement of Ragi crop by Eucalyptus for ground water resources in Karnataka.
 - (b) Does El-Nino have any impact on the monsoon in India ? Explain.
 - (c) Discuss the potential of developing medical tourism in Karnataka.

ಭಾಗ C

1. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರ 200 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತಿರಬೇಕು.
20×1=20
- (a) ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಸಾಂದ್ರತೆ ಹಾಗೂ ವಿತರಣೆ ಕುರಿತು ವಿಮರ್ಶಿಸಿ.
- (b) IT ಕೈಗಾರಿಕೆಯು ಜೆಂಗಳೂರಿನ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ರಚನೆಯ ಮೇಲೆ ಉಂಟುಮಾಡಿರುವ ಪರಿಣಾಮಗಳೇನು ? ವಿಮರ್ಶಿಸಿ.
2. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರ 100 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತಿರಬೇಕು.
10×1=10
- (a) ಥಾರ್ ಮರುಭೂಮಿಯ ಭೌಗೋಳಿಕ ರೂಪಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.
- (b) ಕರ್ನಾಟಕದ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಪರಿಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದ ನಡುವಿನ ಸಮತೋಲನ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.
3. ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರ ತಲಾ 50 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತಿರಬೇಕು.
5×2=10
- (a) ರಾಗಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ನೀಲಗಿರಿ ಬೆಳೆ ಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮೇಲೆ ಆಗಿರುವ ಪರಿಣಾಮಗಳೇನು ? ವಿವರಿಸಿ.
- (b) ಭಾರತದ ಮಾನ್‌ಸೂನಿನ ಮೇಲೆ ಆಲ್-ನೀನೊ ಏನಾದರೂ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದೆಯೆ ? ವಿವರಿಸಿ.
- (c) ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಇರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.

[Turn over

PART D

1. Answer any **one** of the following four questions. Restrict your answer to 200 – 250 words : 20×1=20
- (a) What is the “Digital divide” ? Discuss current facets of the digital divide, its impact and methods to overcome it in Karnataka.
 - (b) Genetically modified seeds (GM) — boon or bane for Karnataka agriculture ? Discuss from both the perspectives.
 - (c) Discuss Nuclear energy as an option to mitigate global climate change, with special reference to its political, social and security fallouts.
 - (d) What is ‘Remote sensing’ ? How does it help in better management of natural resources, agriculture and disasters ?
2. Write brief notes on any **four** of the following. Restrict your answers to 100 – 120 words each. 10×4=40
- (a) Bio-Informatics
 - (b) IPR and Patents
 - (c) Urbanization and its environmental impact
 - (d) Urban Metro Rail services — Is financial feasibility a big question ?
 - (e) Stem cell research
 - (f) The Western Ghats — An Ecological Hotspot
3. Write short notes on **all** of the following. Restrict your answers to 20 – 25 words each. 10×2=20
- (a) Nano-Technology
 - (b) Light Combat Aircraft
 - (c) Voice over internet

ಭಾಗ D

1. ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರ 200 ರಿಂದ 225 ಪದಗಳ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು : 20×1=20
- (a) “ಡಿಜಿಟಲ್ ಡಿವೈಡ್” ಎಂದರೇನು ? ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಅದರ ವಿವಿಧ ಮುಖಗಳು, ಪರಿಣಾಮ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ವಿಧಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.
- (b) ತಳಿಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದ ಬೀಜಗಳು (GM) ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ವರವೆ ಅಥವಾ ಶಾಪವೆ ? ಈ ಎರಡೂ ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದ ಚರ್ಚಿಸಿ.
- (c) ಭೂಗೋಳದ ವಾತಾವರಣದ ಮೇಲೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವಲ್ಲಿ ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯರ್ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಳಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ. ಇದರ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಆಗಬಹುದಾದ ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ.
- (d) ‘ದೂರ ಗ್ರಹಿಕೆ (Remote Sensing)’ ಎಂದರೇನು ? ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು, ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪಗಳ ಉತ್ತಮ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಇದು ಹೇಗೆ ಸಹಾಯಕ ?
2. ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವೂ 100 ರಿಂದ 125 ಪದಗಳ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು. 10×4=40
- (a) ಜೈವಿಕ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ (Bio-Informatics)
- (b) IPR ಮತ್ತು ಪೇಟೆಂಟ್‌ಗಳು - ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಒಂದು ಶಾಪ
- (c) ನಗರೀಕರಣ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಆಗುವ ಪರಿಣಾಮಗಳು
- (d) ನಗರ ಮೆಟ್ರೋ ರೈಲು ಸೇವೆಗಳು - ಹಣಕಾಸಿನ ವೆಚ್ಚ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯೆ ?
- (e) ಸ್ವೆಮ್ ಸೆಲ್ (ಕಾಂಡಕೋಶ) ಸಂಶೋಧನೆ
- (f) ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳು - ಪ್ರಕೃತಿ ಪರಿಸರದ ‘ಹಾಟ್‌ಸ್ಪಾಟ್’
3. ಕೆಳಗಿನ ಎಲ್ಲವುಗಳಿಗೂ ಕಿರುಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವೂ 20 ರಿಂದ 25 ಪದಗಳ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು. 10×2=20
- (a) ನ್ಯಾನೊ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ
- (b) ಲೈಟ್ ಕಂಬ್ಯಾಟ್ ಏರ್ಕ್ರಾಫ್ಟ್ (LCA)
- (c) ಅಂತರ್ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

[Turn over

- (d) NMR Imaging
- (e) Kaiga Atomic Power Plant
- (f) Cloning
- (g) CNR Rao
- (h) Honge oil
- (i) '*Devara Kadu*' in Kodagu district
- (j) Information Kiosks

- (d) NMR ಇಮೇಜಿಂಗ್ (ಬಿಂಬಕಲ್ಪನೆ)
- (e) ಕೈಗಾ ಅಣುವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರ
- (f) ತದ್ರೂಪು ಸೃಷ್ಟಿ (Cloning)
- (g) ಸಿ.ಎನ್.ಆರ್. ರಾವ್
- (h) ಹೊಂಗೆ ಎಣ್ಣೆ
- (i) ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯ 'ದೇವರ ಕಾಡು'
- (j) ಮಾಹಿತಿ ಕಿಯೋಸ್ಕ್ಯಾಳು